

2018

JAARVERSLAG

INTERNATIONALE MAASCOMMISSIE

Uitgave/Realisatie

Internationale Maascommissie
Palais des Congrès
Esplanade de l'Europe 2
B-4020 Luik

www.meuse-maas.be

INHOUDSOPGAVE

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	1
<u>WERKWIJZE EN DOELSTELLING VAN DE COMMISSIE</u>	2
<u>ORGANOGRAM VAN DE COMMISSIE</u>	3
<u>SAMENSTELLING VAN DE IMC IN 2018</u>	4
<u>WERKZAAMHEDEN VAN DE IMC IN 2018</u>	6
WG KADERRICHTLIJN WATER (A)	6
WG HYDROLOGIE / HOOGWATER (H)	7
WG MONITORING (M)	9
WG CALAMITEUZE VERONTREINIGINGEN (P)	10
PG ECOLOGIE (E)	11
WG REGIE / COÖRDINATIE (R)	12
<u>VIERING 20 JAAR SAMENWERKING VAN IMC EN ISC</u>	13
<u>PUBLICATIES</u>	14

WERKWIJZE EN DOELSTELLING VAN DE COMMISSIE

De samenstelling en werkwijze van de Commissie worden beheerst door de bepalingen van artikel 5 van het Internationale Maasverdrag. De tekst van het Internationale Maasverdrag is te vinden op de website van de Commissie (www.meuse-maas.be).

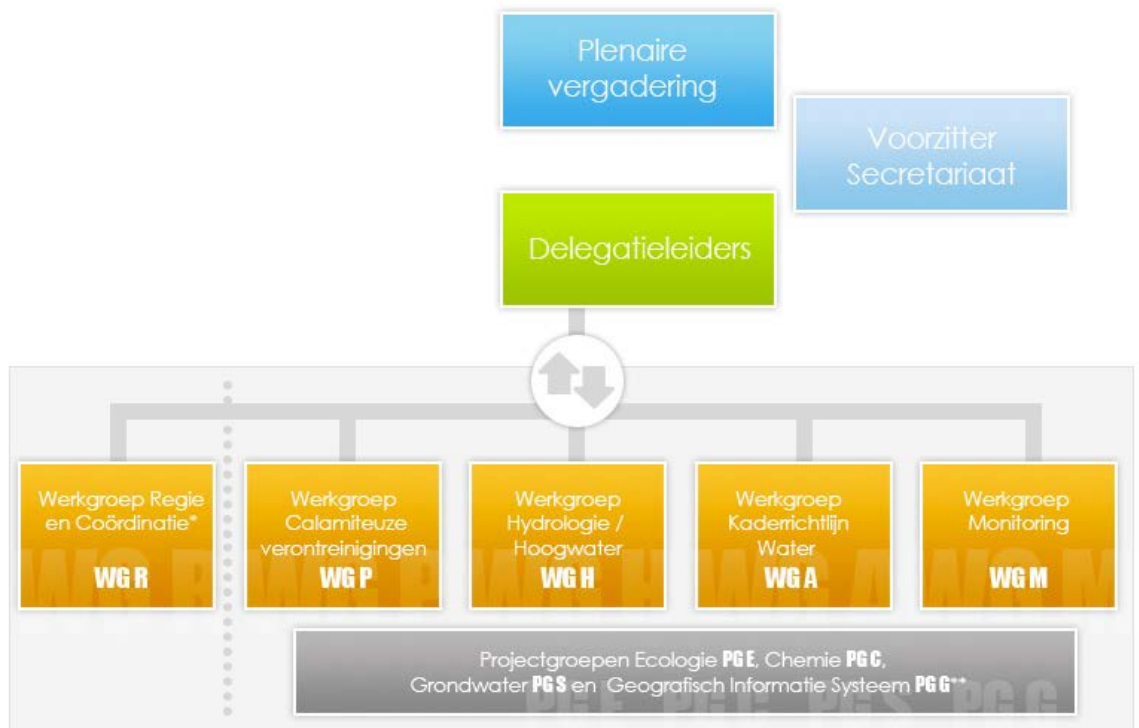
De Partijen bij bovengenoemd Verdrag werken samen en coördineren hun werkzaamheden om de milieudoelstellingen van de KRW (Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid) te verwezenlijken en om de overstromingsrisico's te beoordelen en te beheren overeenkomstig de ROR (Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's).

Zij werken in het bijzonder samen teneinde:

- de uitvoering van de in de Kaderrichtlijn Water omschreven verplichtingen met het oog op de verwezenlijking van de daarin gestelde milieudoelstellingen en in het bijzonder de door ieder van de Verdragspartijen opgestelde maatregelenprogramma's voor het internationale stroomgebiedsdistrict (ISGD) van de Maas af te stemmen;
- een overkoepelend beheerplan voor het internationale stroomgebiedsdistrict van de Maas op te stellen en te actualiseren overeenkomstig de Kaderrichtlijn Water;
- overleg te voeren over maatregelen ter voorkoming van en ter bescherming tegen overstromingen en deze vervolgens te coördineren en daarbij rekening te houden met ecologische aspecten, ruimtelijke ordening, natuurbeheer en andere beleidsterreinen, zoals landbouw, bosbouw en verstedelijking, en bij te dragen aan het afzwakken van de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte, met inbegrip van preventieve maatregelen;
- maatregelen ter voorkoming en ter bestrijding van calamiteuze waterverontreiniging te coördineren en te zorgen voor de noodzakelijke informatieverstrekking.

(Uittreksel uit het *Internationale Maasverdrag*)

ORGANOGRAM VAN DE COMMISSIE

SAMENSTELLING VAN DE IMC IN 2018

De delegaties werden geleid door de delegatieleiders. Dat waren:

Voor Duitsland: mevrouw **Heide JEKEL**, Hoofd Afdeling WR I 4 – Samenwerking in de internationale stroomgebiedsdistricten, overeenkomsten inzake waterbeheer, internationaal recht met betrekking tot de bescherming van wateren, van het Duitse Ministerie van Milieu, Natuurbescherming, Woningbouw en Nucleaire Veiligheid

Voor België: mevrouw **Marie-Christine LAHAYE**, Diensthoofd Marien Milieu van het Directoraat-generaal Leefmilieu van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: de heer **Benoît WILLOCKX**, Directeur Leefmilieu Brussel, Afdeling Vergunningen en Partnerschappen

Voor het Vlaams Gewest: de heer **Bernard DEPOTTER**, Administrateur-generaal van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), vertegenwoordigd door de heer **Didier D'HONT**

Voor het Waals Gewest: de heer **François PAULUS**, Directeur van de Directie Oppervlaktewateren, van het Operationeel Directoraat-generaal Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu, Departement van Leefmilieu en Water

Voor Frankrijk: de heer **Alain LERCHER**, Adjunct-diensthoofd Water, Biodiversiteit, Landschap, Regionale Directie Milieu, Ruimtelijke Ordening en Woningbouw DREAL Grand-Est

Voor het Groothertogdom Luxemburg: de heer **Henri HANSEN**, Directie-adviseur, Ministerie van Duurzame Ontwikkeling en Infrastructuur, Directie Bestuur Waterbeheer.

Voor Nederland: mevrouw **Elaine ALWAYN**, Directeur Water en Bodem, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Directoraat-generaal Water, opgevolgd door mevrouw **Liz van DUIN**.

De Commissie werd ondersteund door:**De Voorzitter**

De heer **Paul DEWIL** (Waals Gewest)

Het vaste Secretariaat

De heer **Willem SCHREURS**: Secretaris-generaal

De heer **Jérôme DELVAUX**: Uitvoerend secretaris

Mevrouw **Laurence TAHAY**: Office manager

De werkzaamheden van de werkgroepen (WG) en projectgroepen (PG) werden geleid door de Voorzitters en de Trekkers

Voor WG Regie en Coördinatie (WG R): De heer **François PAULUS** (WL)

Voor WG Kaderrichtlijn Water (WG A): De heer **Harry TOLKAMP** (NL)

Voor WG Monitoring (WG M): De heer **François DARCHAMBEAU** (WL)

Voor WG Calamiteuze Verontreinigingen (WG P): Mevrouw **Nathalie KLASSEN** (DE)

Voor WG Hydrologie/Hoogwater (WG H): De heer **Philippe HESTROFFER** (FR)

Voor PG Ecologie/Deskundigengroep vis (PG E): De heer **Johan COECK** (VL)

Voor PG Geografisch Informatiesysteem (GP G) : Mevrouw **Stéphanie ZAROS** (WL)

De volgende waarnemers zijn betrokken geweest bij de werkzaamheden van de Commissie en haar werk- en projectgroepen:

RIWA-Maas (Rivier Waterbedrijven)

Union Wallonne des Entreprises

Inter-Environnement Wallonie

ALUSEAU (Association luxembourgeoise des Services de l'Eau)

Benelux Unie

WERKZAAMHEDEN VAN DE IMC IN 2018

WG KADERRICHTLIJN WATER (A)

RESULTATEN 2018

WG A heeft haar werkzaamheden voortgezet.

In het kader van de uitvoering van de tweede KRW-cyclus en de voorbereiding van de derde KRW-cyclus zijn nationale/gewestelijke ervaringen uitgewisseld.

Op verzoek van de Europese Commissie (EC) is commentaar gegeven op het concept van het evaluatierapport over het internationale beheerplan voor het stroomgebied van de Maas.

In samenwerking met de werkgroep Hydrologie/Hoogwater is een eerste opzet uitgewerkt voor het plan van aanpak voor uitzonderlijke laagwatersituaties.

Verder zijn de nationale/gewestelijke ervaringen en activiteiten met betrekking tot drijfvuil besproken. Vlaamse en Nederlandse vertegenwoordigers hebben een presentatie gegeven over de samenwerking op het gebied van drijfvuil in het gemeenschappelijke deel van het stroomgebied van de Maas.

In het kader van de voorbereiding van de derde cyclus van de KRW is besloten om de projectgroep Chemie (PG C) in 2019 nieuw leven in te blazen. PG C zal verantwoordelijk zijn voor het bijwerken van de lijst van voor de Maas relevante stoffen, het analyseren van de nutriëtniveaus in kust- en overgangswateren en het evalueren van de monitoringgegevens ten aanzien van stoffen die relevant zijn voor de productie van drinkwater.

VOORUITZICHTEN 2019

WG A zal zich in 2019 bezighouden met het bijwerken van het overzicht en belangrijke kwesties op het gebied van waterbeheer en zal een opzet voor het overkoepelende beheerplan uitwerken.

Het plan van aanpak voor uitzonderlijke laagwatersituaties in het ISGD Maas zal eind 2019 in samenwerking met de werkgroep Hydrologie/Hoogwater (WG H) worden afgerond.

WG HYDROLOGIE / HOOGWATER (H)

RESULTATEN 2018

In 2018 is WG H begonnen met de voorbereiding van het tweede overkoepelende overstromingsrisicobeheerplan voor het ISGD Maas, te weten de actualisering van de voorlopige beoordelingen van potentieel significante overstromingsrisico's en de selectie van nieuwe gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico. Deze werkzaamheden hebben geleid tot een gezamenlijk rapport.

Ook het thema klimaatverandering stond op de agenda van de WG H. Er is overleg geweest over nieuwe kennis die bij de diverse delegaties beschikbaar is over dit thema. Op basis van deze informatie-uitwisseling is een overzicht opgesteld.

Daarnaast is een aantal taken waarmee in 2017 was begonnen, in 2018 voortgezet, bijvoorbeeld het overzicht van het plan van aanpak voor de beheersing van uitzonderlijke laagwatersituaties, dat in samenwerking met WG A is opgesteld. In dit kader is ook verder gewerkt aan het genereren van natuurlijke-afvoerreeksen voor de drie referentiestationen Chooz, Luik en Lith/Megen om te komen tot grenswaarden voor uitzonderlijke laagwatersituaties. In de werkgroepvergaderingen zijn tussentijdse resultaten gepresenteerd. In juni 2019 worden de definitieve resultaten verwacht.

In 2017 was ook de overeenkomst inzake gegevensuitwisseling en hoogwaterverwachting door alle IMC-partijen ondertekend. In de loop van dit jaar 2018 is WG H begonnen met de concrete implementatie hiervan door het opzetten van de daarvoor benodigde uitwisselingskanalen.

Tot slot heeft WG H gezorgd voor de monitoring ten behoeve van de gezamenlijke laagwaterberichtgeving. Gezien de uitzonderlijke weersomstandigheden in 2018 heeft deze plaatsgevonden van juni tot november. Om de consistentie bij de beoordeling van laagwatersituaties verder te verbeteren, zijn kleine wijzigingen aangebracht in deze berichtgeving en is het document enigszins aangepast.

VOORUITZICHTEN 2019

In 2019 zal verder worden gewerkt aan de voorbereiding van het tweede overkoepelende overstromingsrisicobeheerplan voor het ISGD Maas, te weten de evaluatie en zo nodig actualisering van de overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten.

Verder zal de uitwerking van het plan van aanpak voor de beheersing van uitzonderlijke laagwatersituaties in het stroomgebied van de Maas een belangrijk aandeel hebben in de besprekingen van WG H.

WG MONITORING (M)

RESULTATEN 2018

In het jaar 2018 stond WG M voor een aantal belangrijke taken.

Om te beginnen heeft de werkgroep zich beziggehouden met het opstellen van het Beoordelingsrapport Maaswaterkwaliteit op basis van gegevens van het homogeen meetnet (HM) van de Internationale Maascommissie (periode 2014-2016), dat tegen het einde van het jaar werd afgerond. Hieruit blijkt over het algemeen een positieve trend in de waterkwaliteit van de Maas en haar zijrivieren. Dit vormt een bevestiging van de verbeteringen die in eerdere rapporten waren vastgesteld. Met betrekking tot bepaalde chemische of fysisch-chemische stoffen en biologische indicatoren dienen echter nog verbeteringen aangebracht te worden. Het is daarom van belang dat de inspanningen van de Partijen worden voortgezet.

Daarnaast heeft WG M zich dit jaar gericht op de driejaarlijkse evaluatie van het HMN. Deze is bedoeld om vast te stellen op welke punten eventueel verbeteringen nodig zijn om dit – voor de commissie belangrijke – instrument up-to-date te houden. Het algehele oordeel van de werkgroep over de huidige werking van het meetnet was positief, zowel wat betreft de meetstations, de gemeten stoffen als de meetfrequenties. Hoewel het HMN dus volledig aan de doelstellingen beantwoordt, zal WG M toch blijven nadenken over mogelijke verdere verbeteringen, met name wat betreft de uitwisseling en opslag van de gegevens.

Dit laatste punt is in 2018 besproken en de werkgroep heeft besloten om een Access-database op te zetten. Daarmee wordt het niet alleen mogelijk om de gegevens veiliger op te slaan voor de lange termijn, maar ook om de uitwisselingsprocedure praktischer en minder tijdrovend te maken. Deze werkzaamheden zijn dit jaar van start gegaan en zullen in 2019 worden gecontinueerd.

VOORUITZICHTEN 2019

Zoals gezegd, zal in 2019 verder worden gewerkt aan een nieuw format voor de gegevensuitwisseling en de bijbehorende database.

Verder zal de werkgroep beoordelen of er, naast deze database, nog andere verbeteringen mogelijk zijn in het homogeen meetnet.

Tot slot zal de WG A bij haar werkzaamheden worden ondersteund.

WG CALAMITEUZE VERONTREINIGINGEN (P)

RESULTATEN 2018

WG P is bijeengekomen tijdens een gezamenlijke workshop met de Internationale Scheldecommissie (ISC), waaraan ook de vertegenwoordigers van de Hoofdwaarschuwingsposten (HWP) van alle Partijen deelnamen. Deze workshop werd gehouden in Lille bij de État-Major Interministériel de Zone Nord, die fungeert als operationele waarschuwingpost voor het Franse deel van het Scheldebekken. Na een korte presentatie van de organisatie en de rol van de État-Major Interministériel de Zone konden de deelnemers een bezoek brengen aan het kantoor van de operationele bewakingseenheid en kennismaken met Synapse, de cartografische tool die wordt gebruikt voor crisisbeheersing.

De workshop bood de delegaties ook de gelegenheid om samen met de operationele diensten de werking van het waarschuwings- en alarmsysteem Maas (WASM) te bespreken op basis van de meldingen en de resultaten van de alarmoefening en de maandelijkse communicatietesten.

De conclusie was dat het systeem en de applicatie hun rol goed hadden vervuld, namelijk om naburige landen/gewesten snel te waarschuwen voor een verslechtering van de waterkwaliteit vanwege (de kans op) verontreinigingen, hetzij door calamiteiten hetzij door illegale lozingen of handelingen.

De applicatie waarop het WASM berust, bleek echter tekenen van zwakte te vertonen door veroudering. Daarom heeft de werkgroep in overleg met de delegatieleiders besloten zich te buigen over de actualisering daarvan.

VOORUITZICHTEN 2019

Naast haar gebruikelijke taken heeft WG P in 2019 als doel om de actualisering van de softwaretool voor het WASM af te ronden. Daartoe zal een aanbesteding worden uitgeschreven om het voorstel te selecteren dat het best beantwoordt aan de eisen van dit belangrijke instrument voor informatie-uitwisseling tijdens verontreinigingen met grensoverschrijdende effecten.

PG ECOLOGIE (E)

RESULTATEN 2018

In het kader van de follow-up van het Masterplan Trekvissen heeft PG E verslag uitgebracht over de ontwikkelingen in 2017. Vastgesteld werd dat het de goede kant op gaat, hoewel er nog veel werk te doen is. De overzichten van het Masterplan Trekvissen, bijgewerkt met de meest recente gegevens, bevestigen deze indruk.

Ook is het verzamelen van de monitoringgegevens voortgezet met de actualisering van het overzicht voor de monitoring van de zalmpopulaties in het ISGD Maas. Om de kennis over de trekvispopulaties in de Maas aan te vullen, heeft de projectgroep besloten een vergelijkbaar overzicht op te stellen voor de palingpopulaties. Daarbij gaat het niet alleen om de individuele palingen die in de rivieren worden waargenomen, zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts, maar ook om de hoeveelheid uitgezette palingen.

Al deze informatie kan in de toekomst eventueel de basis vormen voor een gezamenlijk rapport met de Internationale Commissie ter bescherming van de Rijn (ICBR). Hiervoor is contact opgenomen met de ICBR om na te gaan wat de mogelijkheden zijn voor een gezamenlijk rapport met monitoringgegevens over trekvissen in de Maas en de Rijn.

VOORUITZICHTEN 2019

Naast de verdere follow-up van het Masterplan Trekvissen zal de projectgroep het in 2018 gestarte overleg met de ICBR voortzetten om na te gaan of het mogelijk is een gezamenlijk rapport op te stellen over de monitoring van trekvissen in de Maas en de Rijn. Als dat het geval is, dient de werkgroep ook vast te stellen welke vorm dit rapport zou moeten krijgen.

WG REGIE / COÖRDINATIE (R)

RESULTATEN 2018

WG R heeft haar activiteiten voortgezet.

Overeenkomstig haar mandaat heeft WG R de documenten bestudeerd die ter goedkeuring aan de delegatieleiders en de Plenaire Vergadering zijn voorgelegd.

De samenwerking met de Internationale Scheldec commissie (ISC) is in 2018 krachtiger voortgezet.

In juni en september zijn gezamenlijke vergaderingen voor de delegatieleiders van de IMC en de ISC georganiseerd met de volgende agendapunten: de gezamenlijke viering van 20 jaar samenwerking rond de Maas en de Schelde, de toekomstige organisatie van de twee secretariaten en de procedures voor de werving en selectie van nieuwe secretarissen-generaal voor beide commissies.

Deze besprekingen hebben geleid tot de conclusie dat de bestaande situatie, namelijk twee secretariaten onder leiding van twee secretarissen-generaal, in stand dient te blijven, met maximale aandacht voor synergie en samenwerking.

Wat de synergie en samenwerking op andere terreinen betreft, zijn er positieve ontwikkelingen te melden ten aanzien van twee punten die al enkele jaren spelen:

- het beschikbaar stellen van een gezamenlijk, door Wallonië uitgewerkt cartografisch systeem aan de commissies en werkgroepen;
- het organiseren van gezamenlijke workshops voor de werkgroepen Calamiteuze Verontreinigingen van de ISC en de IMC.

VOORUITZICHTEN 2019

De werkgroep zal haar ondersteunende taak ten behoeve van de delegatieleiders en de Commissie voortzetten.

VIERING 20 JAAR SAMENWERKING VAN IMC EN ISC

Ter gelegenheid van de viering van het 20-jarig bestaan van de Internationale verdragen voor de bescherming van Maas en Schelde kwamen de leden van beide commissies samen op donderdag 13 september 2018 te Charleville-Mézières om een balans op te maken van 20 jaar geschiedenis van deze internationale samenwerking, en vooruit te blikken op de toekomst van beiden districten.

In twee workshops werden samen nagedacht over de toekomst. Bij de eerste Workshop werd de vraag gesteld “Welke wegen leiden naar duurzame watervoorraden?” (Kwantitatieve aspecten); achtergrond van de tweede Workshop was de vraag: “Welke nieuwe strategieën voor het herstel van watersystemen en de waterkwaliteit?” (Kwalitatieve aspecten).

De Verslagen van de Workshops en de Aanbevelingen werden opgesteld door het OIEau, als organisator, animator en rapporteur van de workshops.

PUBLICATIES

In 2018 is het *Jaarverslag 2017* gepubliceerd.

Alle documenten die sinds 1997 door de IMC zijn gepubliceerd, kunnen worden gedownload vanaf de website van de Commissie, www.meuse-maas.be.

